

SKAPA EN DANS- OCH MUSIKFÖRESTÄLLNING

SAMMANFATTNING

Detta metodstöd bygger på dokumentation från FUnK-projektet Alla verkar må bra som genomfördes av estetklass år 3 tillsammans med gymnasiesärskolan från Finnvedens gymnasium. Projektet leddes av Tomas Hulenvik Klingberg och Micaela Lothigius från ShareMusic & Performing Arts. Metodiken fokuserar på inkluderande och medskapande konstnärliga processer. Den tar hänsyn till individers olika förutsättningar och utgår från dess olikheter.

Skapa en dans- och musikföreställning

Detta metodstöd bygger på dokumentation från FUnK-projektet *Alla verkar må bra* som genomfördes av estetikklass år 3 tillsammans med gymnasiesärskolan från Finnvedens gymnasium. Projektet leddes av Tomas Hulenvik Klingberg och Micaela Lothigius från ShareMusic & Performing Arts.

Ungdomarna har fått tolka och gestalta ämnen baserat på resultatet av Folkhälsoenkät ung genom ord, rörelse och ljud. I originalprojektet sammanställdes de olika delarna till en dans- och musikföreställning med namnet *Alla verkar må bra*.

Folkhälsoenkät ung och Kultur = FUnK

FUnK initierades i syfte att utveckla en metodik för att inkludera unga i bearbetning, gestaltning och spridning av enkätens resultat.

Folkhälsoenkät ung genomförs vart tredje år i Jönköpings län i årskurs 9 och gymnasiet år 2. Enkäten omfattar frågor om levnadsvanor, hälsa, skola och fritid. Syftet med Folkhälsoenkät ung är att följa den självrapporterade hälsan bland länets ungdomar och se förändringar över tid. Resultatet sammanfattas i rapportform och når generellt inte målgruppen unga.

FUnK innebär att ungdomar väljer ut och tar sig an teman från enkäten som intresserar dem. Tillsammans med en kulturaktör/pedagog tolkar, bearbetar och gestaltar de resultatet via en eller flera former av kultur såsom teater, dans, skrivande eller musik.

Metodstöd

Detta metodstöd syftar till att ge uppslag och inspiration till eget arbete. Metodiken fokuserar på inkluderande och medskapande konstnärliga processer. Den tar hänsyn till individers olika förutsättningar och utgår från dess olikheter.

Låt dig inspireras och forma ditt eget FUnK-projekt.

Metodik:

Inkluderande workshopsmetodik

Kulturform:

Sång, musik, drama/gestaltning, dans och film i lärande konstnärliga processer.

Målgrupp

Lämplig för körer, drama-, dansgrupper men även vanliga skolklasser.

Metoden är anpassad för grupper med deltagare som har funktionshinder vilka arbetar tillsammans med deltagare utan funktionshinder.

Tidsåtgång

Fyra till fem dagar, fördelat på två perioder.

Upplägg

I originalprojektet *Alla verkar må bra* avsattes fyra och en halv dag, fördelat på två perioder.

Första perioden (dag 1) består av en halvdag där eleverna får träffa medverkande från *ShareMusic* och en representant från sektion Folkhälsa som går igenom resultatet av Folkhälsoenkät Ung.

Andra perioden består av fyra heldagar:

Dag 2: Trygga gruppen genom att låta eleverna känna varandra.

Dag 3: Arbeta med musik- och rörelseövningar utifrån valt tema.

Dag 4: Arbeta med röst och dans och dansövningar utifrån valt tema.

Dag 5: Repetition och föreställningen med publiksamtal.

Skapande skola-bidrag

Vid samverkan med professionella kulturaktörer finns möjlighet att söka *Skapande skola-bidrag* för klasser i grundskolan. Ansökningsperioden är i januari varje år. För mer information om tillvägagångsätt se www.kulturradet.se.

Originalprojektet – Alla verkar må bra

Alla verkar må bra genomfördes av estetklass år 3 tillsammans med gymnasiesärskolan från Finnvedens gymnasium. Projektet leddes av Tomas Hulenvik Klingberg, tonsättare och musiker samt Micaela Lothigius, dansare, pedagog och dans- och rörelseterapeut båda från *ShareMusic & Performing Arts*.

Metodstöd utifrån genomförandet av projektet *Alla verkar må bra*

Nedan presenteras de pedagogiska steg som användes i originalprojektet.

Metoden består av flera olika workshops, vilka bygger på varandra. Du som ledare/pedagog vägleder eleverna genom arbetet. Det är viktigt att alla känner sig delaktiga, även om man inte arbetat med kulturella uttryck tidigare ska alla känna sig trygga i arbetet.

Dag 1 – introduktion och val av tema utifrån Folkhälsoenkät Ung

Börja med att gå igenom resultatet från Folkhälsoenkät Ung tillsammans med ungdomarna. Områden som det ställs frågor om i Folkhälsoenkät Ung är bland annat hälsa, levnadsvanor, skola, relationer och framtiden. Diskutera ämnena med eleverna och be dem associera fritt, skriva ner tankar och ord som är viktiga för dem. Sammanställ och tematisera underlaget från samtalen. Låt sedan ungdomarna välja ett eller flera teman som intresserar dem och som de har engagemang att jobba vidare med.

Om du arbetar med två grupper, där en grupp har funktionshinder, gör du detta steg var grupp för sig.

Du har möjlighet att få hjälp av en representant från Region Jönköpings län, sektion folkhälsa, som kan presentera enkätresultaten och svara på ungdomarnas frågor. Tillsammans kan ni komma överens om ett upplägg som passar din grupp.

Dag 2 – en inkluderande grupp

För att våga visa och uttrycka sina känslor krävs att ungdomarna känner sig trygga. Arbetar du med två grupper är det dags för ungdomarna att träffas och lära känna varandra. Trygga gruppen genom olika övningar, val av övning beror på gruppen. Rekommenderade övningar finns i bilaga 1.

Arbeta med att få ungdomarna att känna sig delaktiga i processen, betona det gemensamma skapandet. Förutom att skapa trygghet mellan ungdomarna är det också viktigt att arbeta med att skapa förtroende för dig som ledare/pedagog.

Dag 3 – utforska och gestalta tema

Låt ungdomarna undersöka de teman ni tillsammans valt ut. Det finns många olika arbetsmetoder och verktyg du kan använda dig av för att låta ungdomarna utforska och gestalta teman i exempelvis ord, rörelser och ljud. Under arbetet med *Alla verkar må bra* användes ShareMusics arbetsmetoder, se bilaga 2.

Sätt sedan samman materialet ungdomarna skapat, det kan vara i form av musik, dans och rörelser, som underlag till er föreställning.

Dag 4 – skapa en föreställning, öva och repetera

Arbeta med underlaget och anpassa innehållet så att det kan användas i en föreställning. Sätt samman de olika delarna, ord, rörelser och ljud till en helhet. Gå igenom föreställningen med ungdomarna och kom tillsammans överens om ett upplägg för övning och repetition. När ni känner er nöjda, låt ungdomarna börja öva och repetera.

Dag 5 – föreställning och publiksamtal

Det går att genomföra föreställningen mycket enkelt i ett klassrum och bara för varandra. Det går också att sätta upp föreställningen på en större scen för exempelvis skolans övriga elever.

Oavsett hur ni väljer att genomföra föreställningen rekommenderar vi att avrunda den med ett samtal, antingen med gruppen/klassen eller med publiken. Ställ öppna frågor om innehållet och för en dialog, till exempel: – Vad handlade föreställningen om för dig?

Berätta gärna om bakgrunden till föreställningen; hur ni valt tema, hur ungdomarna tänkt, arbetat fram och gestaltat de teman som valts. Om någon medverkande ungdom vill dela med sig av sina egna tankar blir det ett fint inslag till samtalet.

Reflektioner och tips från originalprojektets kulturaktör

Workshopledarna som arbetade med projektet *Alla verkar må bra* beskriver att kärnan i projektet var det inkluderande arbetssättet. Att man utgår från gruppens unika sammansättning och behov och skapar en inkluderande miljö att lära sig i och att lära sig av.

Metoden möjliggör arbete med två olika grupper där individerna har olika förutsättningar. Genom att personer med olika bakgrund, erfarenhet och förutsättningar får möjlighet att arbeta tillsammans uppstår nya uttryck i mötet mellan dem.

Grundläggande för arbetet är att gruppen känner förtroende för varandra och för dig som ledare/pedagog. Eftersom det är en "work in process" kan man inte misslyckas med arbetet – det går bara att utveckla och förbättra. Uttrycket "vägen är målet" är passande för denna arbetsform.

Utvärderingen visar att ungdomarna upplevde arbetet tillsammans mellan klasserna som givande, inspirerande och värdefullt.

”Jag har fått en bättre bild av hur man ser på andra människor. Det är så lätt att vara fördomsfull när det gäller väldigt många saker. Men det är roligt när man får sina fördomar helt och hållet bortsvepta. - Oj, det är så här! – Det är inte alls som jag tänkte. Det behöver inte vara som någon annan säger heller, man kan bygga sin egen uppfattning.” Citat från intervju som gjordes med en av deltagarna.

Om man arbetar med klasser från olika skolor behöver ledare/pedagoger från båda elevgrupperna vara representerade för att koordinera arbetet.

Om elever från en gymnasiesärskola deltar är det ett värde i att även involvera deras personliga assistenter i den konstnärliga processen. De personliga assistenterna underlättar kommunikationen mellan eleverna, då vissa elever med funktionsnedsättning inte har den verbala kommunikativa förmågan.